

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Esitys arviointikehikosta ja sen hyväksymisestä lausuntokierrokselle

Sari Nousiainen VM/VVC

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan neuvottelukunta 22.11.2017

Arviointikehikko, aineiston sisältö

Ohje

- Käsitelmäärittelyt
- Sääösluettelo
- Arviointi- ja vahvistuslausuman sisältövaatimukset

Taulukko excelissä

- Kehikko taulukkomallissa
- Arvioinnin osa-alueet välilehdillä
- Ensimmäisellä sivulla täyttöohjeet

Kehikkomalli työkaluna sisäisen valvonnan arvioimiseen

Kehikko on suositus, jonka tarkoitus on:

- toimia viitekehyksenä tai tarkistuslistana, johon virasto voi verrata omaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmäänsä
- auttaa tunnistamaan olennaisia kehittämistarpeita
- tukea sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuman antamisessa

Koska viraston ylin johto vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä (sekä hyväksyy sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuman), arvioinnista vastaa viraston ylin johto.

Kehikko on suunniteltu ensisijassa ylimmän johdon täytettäväksi. Arvioinnin käytännön toteuttamisen tueksi voidaan kuitenkin nimetä koordinoiva henkilö tai yksikkö. Johto voi myös koordinoida täyttämisen sopivalle taholle. Näitä ovat esimerkiksi johtoryhmän jäsenet, yksiköiden päälliköt, johdon valitsema johdon tuen tai sisäisen tarkastajan organisoima vastaajajoukko.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ 3

Kehikkomallin rakenne

- Kattaa sisäisen valvonnan olennaiset osa-alueet
- Viitekehyksenä COSO 2013

1. Ohjausympäristö
2. Riskien arviointi
3. Valvontatoimenpiteet
4. Tieto ja viestintä
5. Seuranta

- Yhteensä 17 periaatetta, joiden nykytila arvioidaan tekstillä ja asteikolla 1-4

- Arvioinnin avuksi tavoitetilan kriteereitä ja ohjeistuksena toimivia kysymyksiä.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ 4

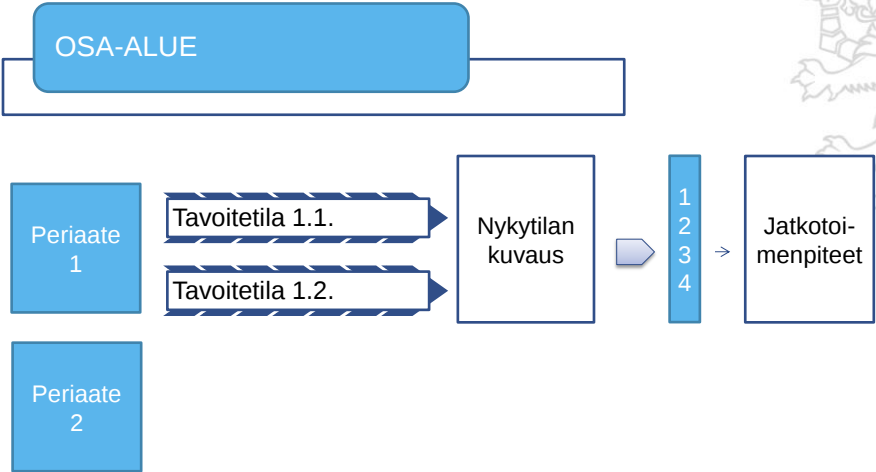
Näkymä Excel-taulukossa

- Tavoitetilat arvioidaan kirjoittamalla arvio nykytilasta ja käyttämällä apuna tarkentavaa ohjeistusta
- Numeraalinen arvio vain periaatekohtaisesti, ei tavoitetilakohtaisesti
- jatkotoimenpiteet periaatekohtaisesti

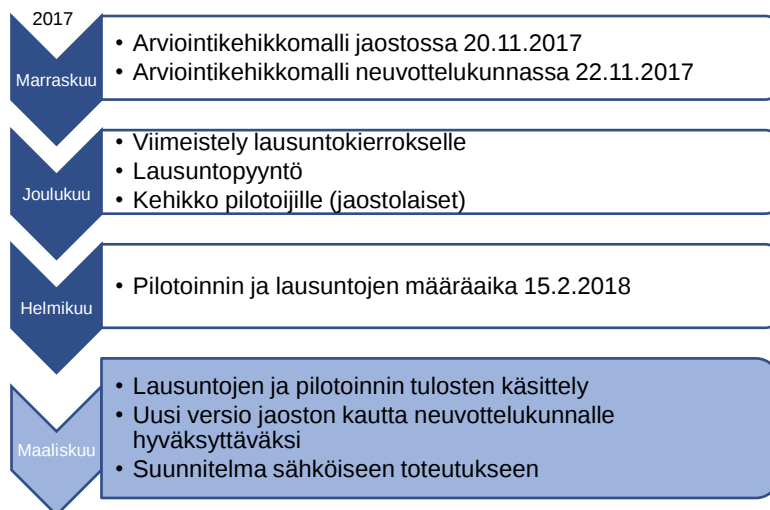

Tämä sarakke liittää kehikon COSO 2013 -malliin. Vähintään periaatteet on arvioitava.	Tämä sarakke kuvaa hyvin toimivaa ohjaus- ja valvontajärjestelmää.	Tässä sarakkeessa on tarkentavia kysymyksiä tavoitetilan eli hyvin toimivan ohjaus- ja valvontajärjestelmän saavuttamisen arvioimiseksi.	Tässä arvioija valitsee asteikolta sopivimman vaihtoehdon.	Tähän sarakkeeseen arvioija kirjaa vastauksensa, ts. oman kuvauksensa siitä miten ohjaus- ja valvontajärjestelmä arviointihetkellä toimii.	Tässä sarakkeessa arvioija kertoo, miten ohjaus- ja valvontajärjestelmää on kehitettävä, että tavoitetilaan päästään.	Tähän sarakkeeseen tuotetaan voimiksi välitettyä ja virasto voi täydentää sitä omilla toimintaa kuvaavilla dokumenteillaan. Esim. säädökset, jotka ohjaavat toimintaa.
RISKIEN ARVIOINTIIN LIITTyvät PERIAATTEET	TAVOITETILA	TARKENTAVA OHJEISTUS TAVOITETILAN ARVIOIMISEEN	OMA ARVIO NYKYTILASTA	NYKYTILA	JATKOTOIMENPITEET	VITE
6. Virasto määrittelee tavoitteensa riittävän selkeästi, jotta tavoitteisiin liittyvät riskit voidaan tunnistaa ja arvioida.			Valitse arvio periaateille			
	6.1 Strategia sisältää valintoja.	Ovatko strategia ja visio yhdenmukaisia valtioneuvostotasoisien (hallinnonalan) strategioiden sekä hallitusohjelman kanssa?				Strategia, visio, valtioneuvostotasoiset strategiat, hallitusohjelma
	6.2 Tavoitteet ovat arvioitavissa ja mitattavissa, ja niiden lukumäärä on rajattu.	Voisiko tavoitteissa tunnistaa niiden vaikutukset tuloksellisuuteen (taloudelliset ja toiminnalliset sekä laillisuuteen liittyvät tavoitteet) ja ovatko ne aikaan sidottuja?				Talousarvioesitys Tulostavoiteasiakirja

Arviointiprosessi kuvana

Jatkovalmistelun aikataulu

VALTIOVARAINMINISTERIÖ 7

Lausuntokierros

- Lausuntopyyntö lähetetään kirjanpitoyksiköille
- Lausunnon voi myös kuitenkin antaa kuka tahansa (lausuntopalvelu.fi)
- Lausuntokierrokselle lähtee excel-taulukko ja kirjallinen ohje
- Tarkentavia kysymyksiä lausumisen tueksi
- Myös avoimia kohtia
- Alustava aika lausuntokierrokselle 11.12.2017-15.2.2017

VALTIOVARAINMINISTERIÖ 8

Jaostossa käsitellyt asiat 20.11.2017

- Taulukko:
 - Yleiset huomiot: teksti hyvä ja sisäisen valvonnan näkökulmasta kattava
 - Viraston erityispiirteet tulee huomioida: kehikossa tulee olla mahdollisuus lisätä omia kohtia
 - Prosessin läpivientiin tarvitaan hyvä ohjeistus: excel koetaan raskaana
 - Joitain pieniä teknisiä muutoksia
 - Otsikko
 - Yhteenvetosivu
 - Oma arvio nykytilasta oikeaan kohtaan
 - Jokaisen periaatteen kohdalle tyhjä tila virastokohtaisille erityispiirteille
 - Keskustelua sähköisestä toteutuksesta

VALTIOVARAINMINISTERIÖ 9

Keskusteluun neuvottelukunnassa

- Taulukko:
 - Jos tarvetta, taulukkorakennetta voidaan vielä kehittää ja parannella ymmärrettävämmäksi
 - Taulukon ohjeistusta voidaan myös vielä parannella ja liittää esimerkin arviointiprosessin etenemisestä
- Ohje:
 - Lisätäänkö ja missä muodossa prosessikuvaus tekstiin? Esim. joitain yleisiä huomioita, jonka lisäksi virasto voisi täyttää omalla prosessisuunnitelmallaan
 - Suositus aiempien ohjeistusten ja kehikoiden kumoamisesta?
- Lausuntokierros:
 - Lisäaikaa lausunnon antamiselle: 23.2. saakka

VALTIOVARAINMINISTERIÖ 10